

Mezőgazdasági Népoktatás

MEZŐGAZDASÁGI ÉS TANÜGYI SZAKLAP

A GAZDASÁGI SZAKTANITÓK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS KOZLÖNYE

Előfizetési díj: egész évre 8 pengő. Az előfizetési és hirdetési díjak a Gazdasági Szaktanitók Orsz. Egyesülete pénztárának Törkevére az 54.135 csekkzámlán küldendők.

FELELŐS SZERKESZTŐ
GYÖRFY GÉZA

Megjelenik havonként.
Szerkesztőség Cegléd 2. Kiadóhivatal
Törkeve. Az egyesület tagjai a lapot
:: tagdíjuk fejében kapják. ::

A lap kiadásáért felel: Györfy Géza. Cegléd. — Kiadótulajdonos: a Gazdasági Szaktanitók Országos Egyesülete. Makó.

Uj korszak küszöbén

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA
Hirlapkönyvtár
I. növedéknapió
19.7.3/7.55.sz.

(Gy.) Hosszú hónapok multak el lapunk legutolsó számának megjelenése óta. Az egész világon garázdálkodó gazdasági válság végzetes ólom súlyával ráfeküdt a mi kis egyesületünkre is. Látszatra pillanatszerűen úgy tetszett, mintha akarásunk meglankadt volna, mintha erőforrásaink megfogyatkoztak volna. A valóságban azonban, csak annyi történt, hogy átmenetileg kisebbre vontuk a kereteket, anélkül, hogy kitűzött munkatervünk-ből egyetlen pontocskát is töröltünk volna.

Ha netalán kétségeink lettek volna, ha mégis megfáradtunk volna, a kétségtelen terhesebbé vált kötelességeink lelkiismeretes teljesítése közben, az a hatalmas, erőteljes lendület, mellyel az új, nemzeti kormányzatunk az ország bajainak orvoslását a legkisebb életmozzanatra is kiterjedő gondossággal, felkarolta — minket is felemelt, magával ragadott és fokozott lelkes munkára serkentett.

A Gömbös kormány nemzeti munkatervében, mely az öncélú magyar nemzeti állam kiépítését állította be a kormányzati te-

tevékenység tengelyébe, a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztése, mint a 48. pont, külön kormányzati feladatként van megjelölve, De a mezőgazdasági népiskolák munkájának kibővítésére, korszerű továbbfejlesztésére támaszkodnak a 46., 47., 49., továbbá a 88. pontokban körvonalazott, mezőgazdasági termelésünk átépítését célzó elgondolások is.

Nemzeti életünk megújulásának tervszerű keresztülvitelében olyan jelentős feladatok elvégzését jelölte ki számunkra a kormányzat, amelyek mindnyájunkat erőnk teljességét felölelő tevékenységre kell, hogy lelkesítsen. És, hogy mi ennek a várakozásnak teljes mértékben eleget is fogunk tenni, annak legfőbb biztosítéka abban van, hogy a nemzeti munkatervben előirányzott reformokat mi magunk évek óta kérjük felettes hatóságunktól.

Lapunknak ez a száma is jóformán egész terjedelmében iskolatípusunk tökéletesebb tételének és céltudatos kiépítésének terveit tárja az illeté-

kes tényezők elé. Miniszter urunkhoz intézett felterjesztésünkben felhívjuk figyelmét arra az

Dr. Hóman Bálint
m. kir. vallás- és közoktatásügyi
miniszter.

úttörő munkára, melyet az önálló gazdasági népiskolák, egy új gazdageneráció nevelésében eddig végeztek és rámutattunk főleg arra a körülményre, hogy mit jelent nem csupán mezőgazdaságunk talpraállítása, de az egyetemes nemzeti érdek szempontjából is, ha a kigazda egyetlen nevelő intézményét, az önálló gazdasági népiskolát általánossá, népművelésünk alapintézményévé fejlesszük.

A mezőgazdasági termelés válsága, mely általában gazdasági bajainknak egyik legsúlyosabb okozója, csak értelmes, a változott viszonyokhoz kellő szakértelemmel igazodni tudó gazdatömeggel oldható meg. Jó gazdákat pedig csak úgy tudunk az országnak adni, ha a gazdanevelés munkáját már a serdülő gyermekkorban megkezdjük és a falusi gazda-gyermek élő öntudatává tesszük a gazdagondolkodást.

Dr. Hóman Bálint kultuszminiszterünk egyik nyilatkozatában azt olvastuk, hogy iskola politikájának alap gondolata: „a nevelő gondolat intenzív érvényesülése az iskolában.” Ez a korszerű pedagógiai elgondolás valóban érvényesül az önálló gazdasági népiskolákban, melyekben nemcsak tanítunk, hanem a szakismereteket gyakorlati alkalmazás útján bele neveljük a növendékeinkbe.

És, ha ezt a gazdává nevelő munkát az ország minden részében, minden községében elvégezhettük, a mezőgazdasági termelés válságát gazdaközönységünk okos termelési és értékesítési módszerek alkalmazásával maga fogja megoldani.

Ma a csonka országban tagadhatatlanul nehéz az élet kevés kivétellel mindenki számára. Nekünk gazdasági szaktanítóknak „a jó világban” sem igen maradt időnk szórakozásra. Csüggednünk, elégedetlenkednünk még sem szabad. Hagyjuk a panaszokat, bírálatokat, kifogásokat jobb időkre. Ma bizó erős akaratú, csak előre néző emberekre van szüksége a nemzetnek, *kritikát csak önmagunkkal szemben alkalmazzunk és mindig többet tegyünk a közért, mint amennyit a pusztá kötelességteljesítés elénkbe ír. A kötelességteljesítésen felül végzett kis munkapusokból kell megteremtenünk azt a nemzeti erőtartaleket, mely a jobb jövőnek egyetlen szilárd bázisa lehet.*

Harmónikus összefogással tömörüljünk egy testté-lelékké, ami kis Egyesületünkbe, hogy ezáltal átütő erővel vehessünk részt ami különleges hivatásunk legteljesebb betöltése által, a kormányzat egyetemes vonatkozású munkájában, a nemzet újjáépítésében.

Elnöki beszámoló

A mai általános súlyos helyzet közepette is megnyugvással közölhetem, hogy egyesületünk akadálytalan működése érdekében az igen tisztelt tagokhoz intézett elnöki körlevelem sorai a legtöbb helyen megértésre találtak és kiki sietett erejének megfelelően további kitartással megmenteni a multat, jelent és jövőt. Akik ezt eddig nem tették, azoknál bizonyosan átmene-tileg oly akadályok merültek fel, amelyek megszűnésével ők is mihamarabb a közös munkához fognak sietni.

Rövid tájékozással többeknek alábbiakat közlöm. Egyesületünk anyagi ügyeit csak akkor rendezhetjük megfelelően, ha mindenki vállalt kötelezettségének megfelel. Utolsó közgyűlésünk határozata értelmében a *tagságdíjakat* már egyszer leszállítottuk az egyenlő jog elvén és egységesen *évi 15 pengőben állapítottuk meg.* Ennek alapján az 1932/33. évre, tehát 1933. június 30-ig lett a tagságdíj minden tagra kivetve. A tagságdíjunk pedig az alapszabályok értelmében minden évben előre fizetendő be. Ugyancsak egy közgyűlési, egyhangúan hozott határozat értelmében már a mult évben *minden tagunk 12 P üdülőház felszerelési hozzájárulást vállalt magára,* illetve

lett volna köteles havi 1 pengős részletben befizetni. Ezen összegnek sajnos csak 60%-a folyt be. A fennálló tartozásaik ügyében szükség esetén felvilágosításért a tagok válaszbélyeg, vagy levelezőlap csatolásával forduljanak egyesületünk pénztárához, Turkevére. Egyesületünk Csekk száma: 54.135. sz. Címe: Gazdasági Szaktanítók Orsz. Egyesülete főpénztára Turkeve. Ismételtlen csak azt kérem, *teljesítsük az egyesülettel szemben is kötelességünket s akkor élni fogunk.*

Óradíjas Kolleganókat és Kollegákat felkérem, hogy kérésemre pártolótagként való belépésüket, illetve anank nyilatkozatát az egyesület pénztárának Turkevére beküldeni szíveskedjenek.

Egyesületünk egyedüli kapcsa egyesületi lapunk, amelyet előfizetők jogos követelése alapján azért indítunk ismét meg szerényebb keretek közt, mert különben a hosszú szünetelés miatt kiadási jogát vesztenénk el. Ezen jogunk újbóli megszerzése a sok nehézség mellett, most különösen kerülendő költséggel is járna. A lap további kiadásánál is a legszigorúbb takarékosságot fogjuk követni. Mert szerény kereteknek is adhatunk értéket, ha mindnyájan is úgy akarjuk.

Az utolsó elnöki körlevelem kérelmének egyik célja, hogy az áldozatok árán szerzett egyesületi ingatlan vagyunkat megtartsuk és a közös munkásságunkat tárgyaló egyesületi lapunkat a jelzett módon fenntarthatassuk.

Az elnökség azonban mindezek biztosítására nemcsak az anyagiakra fordít gondot, hanem miként a jelen lapszámunkból minden egyesületi tagunk meggyőződhet, iskoláink léte érdekében, azok szellemi színvonalának emelését is elsőrendű kötelességnek tartja. Ugyanakkor pedig nem mulasztja el, karunk anyagi sérélméire is a felettes hatóságunk jóindulatú figyelmét felhívni.

Dolgozzunk és munkánk mellett mégis túrjunk és szüvedjünk mi is a sorsközösségben Hazánkkal mindaddig, amíg a jobb jövő reánk nem dereng.

Végül egyes igen tisztelt tagjaink szives elnézését kérem az irányban, hogy mindenkinek ez időszert külön véleményére nem felelhetek, mert az egy ember megfeszített tevékenységét is túlhaladná.

Makó, 1933. évi január hó 25.-én.

Schill János
elnök.

A Gazdasági Szaktanítók Országos Egyesülete Elnökségének 130/1932. számú memoranduma.

Az önálló gazdasági népiskolák működése és jövő munkaterve

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Uram!

A Milleneum évében a magyar kormány két neves minisztere, Nagyméltóságod egyik alkotó elődje *Dr. Wlassics Gyula* báró, akkori vallás és közoktatásügyi miniszterünk és a boldogult felejthetetlen emlékföldművelésügyi miniszter *Dr. Darányi Ignác* hathatós közreműködésével létesültek a gazdasági népoktatás igazi otthonai, az önálló gazdasági népiskolák.

A gazdasági népoktatás munkássai, a Gazdasági Szaktanítók Országos Egyesületébe tömörült *gazdasági szaktanítók, közel négy évtizedes önzetlen munkával igyekeznek az önálló gazdasági népiskolákban a nemzetépítő munkából a reájuk bízott szakaszt munkálni és szilárd alapokra fektetni.* E csonka Hazánk 52 önálló gazdasági népiskolája, 52 mécsének szerény lángja, ma már fokozott fény sugarral töri át a neki kijelölt útszakaszon a még sötét, de talán már derengő magyar éjszakát. A végeken és az országban szerte-szét működő önálló gazdasági népiskolák tanerői a mai nehéz viszonyok között munkájuk helyéhez kötve ez uton bátorkodunk Nagyméltóságod előtt a gazdasági népoktatás nagyhorderejű munkáját őszintén feltárni és ahhoz Nagyméltóságod rendelkezéseit, hathatós irányító támogatását mély tisztelettel kérni.

A gazdasági népoktatás az önálló gazdasági népiskolákban nagy tömegekre terjed ki és ezért igen helyesen általános tankötelezettségen alapuló oktatás az, mely egyszersmint a gyakorlati életnek is nevel. A nép gyermekét otthonában keresi fel, *nem gyűjti a szülői háztól távol internátusokba s így megtartja a nép gyermekét a család körben, a kisgazdaság munkájába.*

A nép serdülő fia nem szokik el azon kerettől, melyben élt, tehát sohasem térhet igényeket támasztó, a sok esetben munkát kerülő útra. A falu ifjúságának igen kis százaléka részesülhet másnemű gazdasági oktatásban s ezért a jelzett iskoláink arra törekednek, hogy *növendékeikből nemzeti érzésű, szorgalmasan dolgozó, erkölcsileg és anyagilag erős, megelégedett magyar gazdákat és munkás embereket neveljenek.*

Tényként állapíthatjuk meg, hogy az évente 14—15.000 magyar gyermeket oktató és nevelő önálló gazdasági népiskolákban megvan az az alaperő, melynek fejlesztésével a magyar jövőért kitartóan dolgozhatunk. Műveljük népünket, mert azzal védőbástyát emelünk magasabb kultúránk részére is, mivel ez a nép akkor soha sem válhat értékeket romboló tömeggé, amiről szomorú tapasztalatok tanuskodnak.

Ugy hisszük, nem vádolhat senki sem elfogultsággal, amikor tiszteletben tartva és becsülve más iskolatípusok munkásságát is, népünk részére az élet iskolájának és a népies gazdasági oktatásra alkalmasnak a gazdasági népiskolát tartjuk. *Olyan iskolatípus ez, mely kétséget kizáróan alkalmas feladatának megoldására.* Ezen állításunk igaz voltáról tesz tanúbizonyosságot Nagyméltóságod egyik nagy elődjének, boldogult *Dr. Klebesberg Kunó* gróf vallás és közoktatásügyi miniszter úrnak. — örökös díszelnökünknek — a Gazdasági Szaktanítók Országos Egyesületének egyik díszközgyűlésén tett alábbi kijelentése: *»Meg vagyok győződve, hogy a magyar nép gazdasági oktatása csak akkor lesz sikeres, csak abban az esetben fogja kiterjeszteni a maga jótékony hatását, a nemzet*

legszelesebb rétegre, ha a magyar nép gazdasági oktatásának központjává, mint vezető és főtípust a gazdasági népiskolát állítjuk.» Nagynevű volt Miniszterünk nagyhorderejű kijelentését gazdasági népiskoláink erősítik meg legjobban, mert azok a kis és törpe-birtokok termelési rendjének kényszerűségeibe állítva, valóban értékes és követésre alkalmas szemlélet és gyakorlati települ szolgálnak. Amellett gazdasági népoktatásunk ezen iskolafaja évtizedeken át gyakorlati tapasztalatokon csiszolódott ki az elképzelhető legolcsóbb népművelési eszközzé úgy, hogy egy-egy növendék egy félnapi oktatása (5 óra) a központi igazgatás és felügyelet költségeivel együtt alig néhány fillérbe kerül. Ez a mai súlyos helyzetünkben nagyon figyelemre méltó körülmény és tény, különösen azért is, mert ugyancsak az önálló gazdasági népiskolák tanerői, minden külön díjazás nélkül *fel nőttek részére különböző gyümölcsvédelmi, háziipari, szabás-varrási, háztartási és egyéb közhasznú tanfolyamokat is rendeznek.* Van nem egy olyan önálló gazdasági népiskolánk, mely fennállása óta 50—60 ilyen tanfolyamon már 1000-nél is több felnőttet képezett ki olyan gyakorlati készségre és ügyességre, amiből azokra közvetlen haszon és kereseti lehetőség keletkezett.

Ezen iskolák feladatuknak tekintik azt is, hogy a törvényszerűleg növekvő számú *kis és törpe birtokosok erős adózó képességű polgárokká legyenek*, akik gyámkodás nélkül és a közületet terhelő segélyakciók nélkül meg tudnak állni a maguk lábán. Ezért oktatásunk fokozott mértékben terjed ki az úgynevezett kisebb gazdasági üzemágakra is, mint aminők pl. a baromfitenyésztés, házinyultenyésztés, méhészet, szőlőművelés, gyümölcsstermelés, konyhakertészet, gyógynövénystermelés stb., amely üzemágak több és aprólekösebb munkájukkal a kis üzemnek megfelelőbbek és kevesebb üzemköltséggel is megoldhatók. E téren tehát a mai *homentó és építő kormányzatunknak is hű munkatársai* akarunk lenni, mert a helyes gazdasági népoktatással, annak gyakorlati eredményeivel meggyőzzük mezőgazdasági népességünk egész tömegét arról, hogy kis gazdasági művelési ágakkal kis darab földön is jól megélhetünk.

A felsorolt és még számtalan egyéb indokok mind amellet tanuskodnak, hogy az *önálló gazdasági népokiskolák, mint meglévő, de az életviszonyoknak megfelelően fejlesztendő intézmények a nemzet életében és jövőjében igen fontos szerepet töltenek be.* Ezen iskolák figyelmen kívül hagyása és fejlesztésük elmaradása a népművelődésben nagy űrt okozna, melynek súlyos és messze jövőbe kiható következményei lennének. A meglévő önálló gazdasági népokiskolák — szakavatott, tapasztalt tanerőkkel — mint speciális magyar típusú iskolák oly erős alapot képeznek, melynek kiépítése hamarabb és biztosabb eredményt hoz, mint bármely más, újabb kísérletezést igénylő, hasonló népoktatási alkotás. Ezt igazolják a gazdasági népokiskolák eddigi működési eredményei és sikerei is. A gyakorlati gazdasági oktatást

szolgáló összesen cca. 1800 kat. holdat kitevő gyakorlati gazdaságaikon a minőségstermelés, mező- és kertgazdaságban, állattenyésztés terén követendő példát adnak. Ennek elismeréseként számtalan országos és helyi kiállításon a kitüntetések egész sorozatában részesültek. Így az elmúlt 1—2 év ily irányú kiállításain és versenyein 161 oklevelet és díjat nyertek. A magyar buza termelésre hirdetett pályázaton, habár 8.000 gazda és birtokos küldte be termésének legjavát a versenyre, két éven keresztül is a legelső díjat, az ezüst serleget és arany koszorút, sok más kitüntetéssel a gazdasági népokiskolák nyerték. 1927. évben a magyar nemzeti muzeumban rendezett országos pedagógiai és tankönykiállítás alkalmával sok értékes anyagának és leány növendékeinek szebbnél szebb magyaros kézimunkáiért több gazdasági népokiskola dicséret oklevéllel lett kitüntetve.

Mindezek rövid megemlékezésével távol áll tőlünk a kérkedés, hiszen a gazdasági szaktanítói kar tradíciója a csendes kötelességteljesítés, mert végül is miénk a munka, az áldás Istené. Ezen adatok csupán a gazdasági népokiskolák hivatottságát igazolják s azt, hogy a gazdasági népokiskolák is szerény, de a nép szűcs rétegeire kiterjedő tevékenységükkel a mai nagy nemzeti munkaprogramba szakasmunkásokként szorosan bekapcsolódhatnak és erős útépítő munkát végezhetnek.

Midőn Nagyméltóságod nagybecsű figyeimét az önálló gazdasági népokiskolák működésére és azok fejlesztésére mély tisztelettel felhívjuk, egyben ezen iskolák jövő eredményes munkássága érdekében alázattal még a következőket kérjük. Hazánk nehéz helyzetében ma anyagi áldozatokat nem hozhat. Ennek tudatában csak azt kívánjuk hangsúlyozni, hogy miként más téren is a természet megállást nem tűr, úgy iskoláink a mai idők követelményeinek megfelelő, beléleti, szervezeti kifejlesztése szintén létkérdés. Mindazon dolgok, melyek nem kívánnak azonnali anyagi áldozatokat és csekély erővel megoldható szervezeti kérdések, azok mielőbb életre hívandók azért, hogy

BÉKÉSCSABAI GAZDASÁGI ISKOLÁNÁL

nagyobb mennyiségű
vadalma és vadkörte-
csemete kerül eladásra,
esetleg sajmeggyért is cserélünk.

Konyhakerti magvakból:
petrezselyem, sóska, nyári,
téli saláta és labodamag
nagyobb mennyiségben is kapható.

a jobb jövő még egy rendszeresebb alapot találjon, melyre biztosan és kockázat nélkül lehessen az anyagi részt is ráépíteni. A most végzendő előmunkálatok részleteiben a Gazdasági Szaktanítók Országos Egyesülete a gyakorlatból vett tapasztalatai alapján kész bármikor külön felterjesztésben Nagyméltóságod előzékeny nyelendő engedélyére bemutatni.

Végül azonban legyen szabad a jelen kikapcsolásával, a jövőben meggyógyítandó fájó sebünket is őszintén feltárni.

Mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy súlyos anyagi helyzetünket az állam ugyancsak súlyos helyzetének javulásával, munkánknak arányában és

képzettségünknek megfelelően, a méltányosság alapján rendeztetni kegyeskedjék.

Ezekben voltunk bátrak a gazdasági népoktatás reánk eső feladatait őszintén Nagyméltóságod elé terjeszteni s egyben mély tisztelettel ismételtlen kérjük az önálló gazdasági népiskolák korszerű fejlesztését és súlyos helyzetünknek a körülmények változásával a fent kért alapon való rendezését.

Makó, 1932. évi december hó 12-én.

A Gazdasági Szaktanítók Országos Egyesülete nevében
mély tisztelettel:
Schill János
elnök.

Szemléltetési eszközök a gazdasági tárgyak tanításánál

Irta: Matós István.

Nincs még egy olyan iskola, ahol nagyobb szerepe és tere volna a szemléltetésnek, mint épen a gazdasági népiskolában. Ezen iskolatípus tantárgyai annyira szoros kapcsolatban vannak a természettel, hogy azokat nem lehet csupán elvont elméleti oktatás alapján tanítani, hanem minden óra anyagába a legtökéletesebb szemléltetést kell belevinni. Ezáltal tanulóinkban nemcsak nagyfokú érdeklődést keltünk fel a tanítási anyag iránt, de az érzékeléssel szerzett ismereteik maradandóbbak, tartalmasabbak is lesznek. A szemléltetési eszközök gazdag tárháza pedig megkönnyíti munkánkat, a tanítást is. Tehát a tanulókkal közös érdekünk, hogy iskoláinknál minél nagyobb számú és a célnak megfelelő szemléltetési eszközt gyűjtsünk össze.

Szándékosan beszélek gyűjtésről azért, mert első sorban ez a legolcsóbb, de főképpen azért is, mert a legtöbb esetben magunk gyűjthetjük össze azokat, vagy pedig igen kevés költséggel házilag állíthatjuk elő. Sokszor egyszerűbb szemléltetési eszközöket a tanulókkal is készíthetünk s ezáltal minden nagyobb kiadás nélkül jutunk hozzá szertárunk gazdagításához. Ezt a tanulók örömmel és némi büszkeséggel is teszik, különösen, ha a tárgyra az ajándékozó neve is rákerül. Az iskola gazdaságából, kertészetéből, kézimunka, háziipari és háztartási tanfolyamairól is kikerülhet igen sok ügyes és hasznos szemléltetési anyag, illetőleg eszköz. Községeink határában járva-elve sokszor találhatunk másoknak jelentéktelen, de a mi gyűjteménytárunkban megőrzésre érdemes tárgyakat.

Az elkészített, összegyűjtött és vásárolt anyag elhelyezésére idővel már nem elégéggess egy-két tantermi szekrény. Új iskoláinknál már nagyon helyesen számoltak ezzel és a gyűjtemények részére külön helyiséget is építettek. A régi iskoláknál is módját kell ejteni, hogy is-

kolai szertár részére külön helyiség építtessék. Egy gondosan elrendezett szertár kincses bányája az iskolának, a tantestületnek pedig nagy megnyugvás, mert megvannak a tanításhoz legszükségesebb segédeszközei. Vannak bizonyára kartársak, akik pálcát törnek a külön helyiségű gyűjteménytár felett, indokolván ezt azzal, hogy a tanteremben üvegszekrényekben alkalmasabb az elhelyezés, mert állandóan a tanulók szeme előtt van. Véleményem szerint ez nem célszerű, mert ami mindig a tanulók szeme előtt van arra később már nem kíváncsiak, azzal nem tudjuk érdeklődésüket annyira felkelteni s tanításunkat vonzóvá tenni. De a szekrények nem is mindig alkalmasak a gyűjtemények kellő megőrzésére és megóvására, épen azért jobb elhelyezés és gondosabb kezelés végett feltétlen ragaszkodnunk kell külön helyiséghez gyűjteménytár részére. Egyedül tőlünk függ aztán, hogy ne csak a falak gyönyörködjenek a fáradsággal összegyűjtött tárgyakban!

A gyűjteménytárak nemcsak arra alkalmasak, hogy a gyűjteményekkel tanításunkat élénkebbé, szemléltetőbbé tegyünk, hanem arra is, hogy évvégi vizsgák alkalmával mutassuk be a felnőtteknek, a szülőknek, mert ezáltal nemcsak tanulhatnak ők is belőle, de a legjobb eszköz arra, hogy bekapcsoljuk őket is az iskola munkájába, hadd lássák, hogy az iskolánál milyen munka folyik gyermekeik tökéletesebb nevelése szempontjából s akkor még el-lenségeink is barátainkká szegődnek.

Végül — ami e sorok megírására is indított — hogy iskoláinknak a különböző kiállításokon való szereplése alkalmából minden nehézség nélkül össze tudnók állítani a megfelelő kollekciót, az évről-évre összegyűjtött s gondosan összeválogatott anyagból.

(Kedves Kartársaim a kiállításokon való részvételünk

ne csak erőpróbánk legyen, hanem a megfigyelő éles szemével nézzünk jól körül, hogy kiválogathassuk az összehordott gazdag anyagból mindazt, amire iskolánknál szükség van. Egy kiállításon mennyi nagyszerű ötletet, gondolatot látunk megtestesítve, megvalósítva és mennyit

szemlélődhetünk, tapasztalhatunk mi is, akik tanulóink szemléltető oktatásáról gondoskodni vagyunk hivatottak.

A szemléltetési eszközöknek tárgyszerinti csoportosításával most adós maradtam, ezt legközelebbi számunkban adom közre.

Az önálló gazdasági népiskolák jövő szervezete és munkája

Nem esem talán értéktelen ismétlésekbe, ha ismét csak azon régi igazságot hangoztatom, hogy a természet megállást nem tűr. Kövessük tehát mi is a természet rendszeres és tényleg ugrásokat nem tűrő fejlődését, mert akkor sohasem fogunk tévedni, vagy csalódni.

Gazdasági népiskoláink is akkor fogják hivatásukat igazán és eredményesebben teljesíteni, ha a rászűkre kijelölt természetes úton fognak haladni, ha az élethez és annak követelményeihez alkalmazkodnak. Ily munkásságot a gazdasági népiskolák is csak akkor fognak fejthetni, ha szervezetük is a mai kor kívánalmának megfelelő lesz és saját beléletükben is a természetes erőkkkel és eszközökkel rendelkezve dolgoznak. Ezen iskoláknak tanügyi és gazdasági irányú működésében tehát az alábbi szervezeti kérdések kiépitése, megvalósítása életkérdés és eredményes tevékenységünk alapfeltétele.

I. A tanügyi fejlődés szükségletei

1. A folyton haladó élethez és a megváltozott viszonyokhoz alkalmazkodó új tanítási terv kiadása.

2. Az új tantervnek megfelelő, mérsékelt árú új *tankönyvek* kiadása a iskola mindkét nembeli növendékei részére külön-külön.

3. Az iskola tanügyi *rendtartási nyomtatványainak* a fennálló rendelkezések szellemének megfelelő összegegyeztetése az iskola jellegével és működésével. (Értesítő-könyvecske egyezzen az anyakönyvi naplóval. Ezért értesítő-könyvecske megváltoztatandó. Ezen iskoláknak külön évvégi bizonyítvány kiadása igen üdvös dolog lenne, mert annak úgy tanuló, mint a szülő is inkább tulajdonítana értéket. Sőt ezen iskola bizonyítványa az életben csak bármily kis előnyt is biztosítana, mint az eddig más iskoláknál is meg volt, úgy a gazdasági népoktatást szelgálná. Sokszor kis dolgok is elősegítik a nagyobb dolgokat.)

4. Az iskolai *bírságpénzeket elosztó bizottságok eljárásának újabb szabályozása.* (Az iskolai bírságpénz azon iskolát illesse meg, amely iskolától az befolyt. Mert ott van szükség segítségre is, hogy így a rendszeres iskolalátogatás is biztosítható legyen.)

5. A gazdasági népiskoláknak ifjúsági, illetve megfelelő gazdasági *népkönyvtárral* való ellátása.

6. A *tanítási időnek*, különösen a téli hónapokban való fokozatos felemelése, tanterv és tantervek biztosítása esetén. (A tömegoktatásról tehát fokozatosan áttérni az életkövetelményeinek megfelelő belső értéket adó oktatásra. Mert népüktől, hogy a gazdasági küzdelmekben megállhasson, ma már minőség termelést kívánunk. A növénytermelés és állattenyésztésben pedig minőség termelést csak azon néptől várhatunk, aki tudásával erre képes lesz. Tehát a minőség ember legyen alapja az anyagminőség termelésnek, melyre küzdő népünk első sorban is jogot formálhat. Ezen kérdést iskolánkba utalt tanulóanyag minősítésénél kellene elkezdni.)

7. Az elméleti és gyakorlati oktatás *vizsgálójának* szabályozása.

8. Az iskola oktatást szolgáló *tanterv- és eszköz* felszerelésének a viszonyokhoz mért kiegészítése.

9. A *tanterv-képzés* kérdésének, az iskola természetének megfelelő szabályozása, megállapítása.

A CEGLÉDI GAZDASÁGI ISKOLA

nagyteljesítményű, magas vérű

yorkschiere

sertésenyésztésből már **1 P. 20** filléért szállít tenyész malacokat **Per kgr. ab C e g l é d.**

Nagytestű, kiváló téli tojó, nemesített **fehér magyar**, többszörösen díjazott **fehér leghorn** és nemesített **magyar kendermagos tyúk**októl származó **keltető tojások** darabját Cegléden 20 filléért adja.

A baromfitelep állami ellenőrzés alatt áll, tehát vérfelhasználás szempontjából is ajánlom a társintézeteknek tenyésztojásaink beszerzését.

10. Az Anyagi helyzetek javulásával a *tanerők szaporítása*.

11. A *tanerők munkásságának* racionálisabb megállapítása és kihasználása. (Az ügyet kevésbé szolgáló, sok esetben a lényeg kárára végzendő, erőt fogyasztó munka alóli felmentés.)

II. Ügyrendi pótlások és kiegészítések

1. A *szakfelügyelőségnek* a meglévő alapon való megfelelő kiépítése.

2. A régi helyi felügyelet, illetve az *iskolai gondnokság és iskolaszék* teljes törlése, helyébe a *szakfelügyelet kibővítése*.

3. A tanszemélyzet részére külön *szolgálati-szabályzat* kiadása.

4. A gazdasági népiskolák részére viszonyaiknak megfelelő *számviteli utasítás* kiadása.

5. Az *ügyrend és beléleti szervezetet* egészítsük ki gyakorlóterületeinknek a körülményekhez való fejlesztésével. A kisgazdához hasonló megsegítésben részesüljenek ezen mintagazdaságoknak szánt területek is.

A felsorolt pontokban véltük a főbb tennivalókat összefoglalni.

Hisszük, hogy e munkatervünk tiszteletteljes részletekérdései a felettes hatóságainknál is meghallgatásra fognak találni, mert mi nem kérünk mást, mint *jobb munkaalkalmat népünk oktatása érdekében*. Multunkhoz híven minél tökéletesebb munkát óhajunk végezni, mellyel a nemzetépítő munkában külön az ősforrásoknál akarunk kitartással dolgozni s azokat minél jobban a jövő boldogulására feltárni. Ezen törekvésünk egyik jutalma lesz az, ha felettes hatóságunk ebbeli kérésein-

ket méltányolni fogja, amikor erőnket okszerűen felhasználva, hivatásunkat továbbra is lelkiismeretesen teljesíteni fogjuk.

Végül pedig az összes *t. kartársnőkhöz és kollégákhoz fordulok, hogy kiki foglalkozzon iskolánk legfontosabb szervezeti, beléleti kérdéseivel saját tapasztalatai alapján* és a felsoroltakat, valamint még felmerülő fontos iskolai kérdéseinket kellő kidolgozásban és megvilágításban juttassa el országos egyesületünk elnökségéhez Makóra, hogy azokat illő és megfelelő formában felettes minisztériumokhoz is az onnan nyerendő engedély alapján bemutathassuk. Erre vonatkozó általános kérésünket már felterjesztettük. Az ügy és magunk iránti kötelességünket teljesítjük, amikor tevékenységünk eredményeit erőnk célszerű kihasználásával biztosítani igyekszünk.

Igy lesz iskolánk szervezete, miként azt már egyszer említettem, oly biztos alap, melyre az idők javulásával a további szükséges anyagi részt is kár és kockázat nélkül bátran ráépíthetjük. *A komoly munkában való részvételre mindenkit kötelelesszerűen is szívesen látunk és várunk*, mert a több oldalról megvilágított és kidolgozott kérdések országos viszonylatban is megfelelő szervezethez fogják iskolánkat juttatni.

Most pedig hallgasson el az elnök további hívó szava, vegyék át a szót e munka összes szakavatott harcosai. Minden meggondolt, termékenyítő szó, pedig váljék komoly tette is, mert céltalan *szócsatározásnak* ma van legkevésbé létjogosultsága. *Tegyünk*, dolgozzunk közös akarattal és megértéssel hazánk gazdasági neopoktatása javára.

Makó, 1932. december hó 24-én.

Elnökség.

A gazdasági iskolák eredményes munkássága

A reánk nehezedett s mindinkább válságossá váló gazdasági helyzet teremtette azt az állapotot, hogy az iskolák bevételeikből, a legjobb szándék mellett is igen kevés pénzüsszeget fordíthatnak a kiállításokon és más nyilvános versenyeken való részvételekre. Dacára ennek mégis igyekeznek azt a nívót lehetőleg megtartani, amelyre a közelmúltban éppen a kiállításokon szerzett kitüntetésekkel és elismerésekkel emelkedtek fel.

A lezajlott Nemzetközi budapesti háromfőtenyésztési kiállításon az alant megnevezett iskolák a következő eredményekkel szerepeltek:

Sorsz.	Az iskola megnevezése	Tisztelet-díj	Emléremé- okl.	Bronz- érem.	Osztálydíj:				Összes díj
					I.	II.	III.	IV.	
1.	Ceglédi önálló gazdasági isk.	1	1	—	1	4	1	2	10.
2.	Csanádpalotai	—	1	—	2	—	—	—	3.
3.	Csongrádi	—	1	1	2	—	1	—	5.
4.	Jászberényi	—	—	—	—	—	1	2	3.
	Összesen:	1	3	1	5	4	3	4	21.

A kimutatás szerint a négy iskola összesen 21 díjjal gazdagította eddigi eredményes működésüket.

A szegedi gazdasági-, kerti- és tanyakiállításon az ottani önálló gazd. népiskolák is tevékeny részt vettek, a bemutatott szép anyagokkal pedig intézményünk jó hírnevét tetemesen fokozták. *Ezen kiállításon a szatymazi iskola szép gyűjtemény- és baromfikiállításért ezüst koszorút és több kitüntetést nyert, az alsóközponti, konyhakerti terményeiért első díjat és pénzdíjazalmat, izléses befőtt és kézimunkáiért, valamint bemutatott ludaiért szintén első díjakat kapott. A két legifjabb iskolánk, a röszei és a felsőtanyai ugyancsak tanulságos gyűjteménnyel szerepeltek a kiállításon s ezekért valamint paprika termésükért, a kiskundorozsmai pedig szőlő és sajtjéért nyertek értékes díjakat.*

A kapott 16 díj és kitüntetés legjobban igazolja ezen öt iskolánk, illetve tanszemélyzetének buzgó tevékenységét és azt a közbecsülést, melyet az általuk betöltött szerepkörben méltán megérdemelnek.

Az iskolák azonban nemcsak a kiállításokon, de

Minden mezőgazdasági szakoktatóknak, szak-
tanítóknak és gazdáknak nélkülözhetetlen

POLÓNYI MANÓ

kiváló gyakorlati szakmunkája:

„A magyar parlagi baromfi védelme“

és

„Baromfinemesítés elméletben és gyakorlatban“

Ára szaktanítóknak és e lapra hivatkozónak 6 P helyett
4.50 P és még ezen kívül ingyen mellékletként kapják
Molnár Pál: „Hogyan lehet a tyuktenyésztés a falu
életének könnyítője?“ című könyvet is. — Megrendelhető
a Magyar Parlagi Baromfiakat Nemesítő Országos Szindi-
kátusánál: Budapest 72. Postafiók 22.

szűkebb munkakereteiken belül is igyekeznek — a szí-
gorúan előírt oktatási időn kívül — különféle tan-
folyamokon bővíteni, illetve közreadni azokat az is-
mereteket, amelyekre gazdasszonyainknak és gazdá-
inknak az életben lépten-nyomon is szükségük van.

A beérkezett iskolai tudósítások szerint a makói
önálló gazdasági iskolánál a fiú növendékek részére
kosárfonó, a leánynövendékek részére szabás-varrás,
népies kézimunka és háztartási tanfolyamokat rendezett
az iskola tantestülete. A háztartási tanfolyamon fel-
váltva 25 szegény tanulót részesít naponként ingyen
ebédben. Hogy a tantestületnek ezen önzetlen munká-
ját mennyire értékeli és figyelemmel kíséri nemcsak
a nagyközönség, de a hivatalos hatóság is, bizonyítja
az az eset, hogy Tarnay Ivor Csanád-Arad-Torontál
k. e. vármegyék alispánja a vármegye kisgyűlésén,

az iskola szegény tanulóinak ebédeltetési akciójára
100 pengő segélyt szavaztatott meg.

A fegyverneki gazdasági iskolánál főleg a füg-
gönyszövés folyik nagymértékben, amellyel az iskola
igen sok szegénysorsú asszonynak juttat téli kerestetet.

A kisújszállási önálló gazdasági iskola szövő tan-
folyamán nagyobb leányokat foglalkoztat eredménye-
sen, de kiváltsága ezen iskolának az u. n. gyakor-
lati kertmunkásképzés. Ugyanis az iskola igazgatója
az esti órákban a lehető legintenzívebben foglalkozik
azokkal a tanfolyamos tanulókkal, kik a kertészetben
tökéletesebb jártasságot óhajtanak szerezni, s hogy fá-
radságos munkáját milyen siker koronázza, mi sem
bizonyítja jobban, mint a szép kertészet, amely volt
tanítványainak a munkás keze alatt egyik legvirág-
zóbb üzeme Kisújszállásnak.

A ceglédi önálló gazdasági iskola szövő tanfolya-
mával annyira meghonosította és megkedvelte a leány-
növendékeivel a háziszövést, hogy ma már több kis-
gazda család szövőszőket szerzett be, kendert termel,
azt házilag dolgozza fel és ezen hasznos téli foglalko-
zással is gyarapítja gazdaságának bevételeit. Szabás-
varrás tanfolyamára a lányok és asszonyok a környék-
beli tanyákról vonattal is bejárnak. A magyaros moti-
vumú vertesipke tanfolyama annyira látogatottá vált,
hogy két csoportra kellett osztani a növendékeket,
munkájuk tökéletességét az bizonyítja a legjobban,
hogy a tanfolyamon készült csipkék már a Holland
piacon is keresettek. Felrótt gazdák részére az iskola
tantestülete ünnep- és vasárnapokon tart tanfolyam-
szerű előadásokat, amelyekre 60-70 tőzsgyökeres kis-
gazda jön be még a messzebb eső tanyákról is.

Ez alkalommal azoknak az iskoláknak tudósi-
tásait közöljük kivonatolva, amelyeknek igazgatói már
beküldték azokat. A fokozatosan beérkező ismertetések-
ből szerzendő eredményekről a következő számaink-
ban számolunk be. Szerkesztő.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

»A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek
63.959/1932. szám alatt a házinyultenyésztés terjesztése
tárgyában kiadott rendelete.

I.

Valamennyi kir. Tanfelügyelőnek és a kecskeméti
kir. tanfelügyelői kirendeltség Vezetőjének.

A megváltozott gazdasági viszonyok és a nehéz gaz-
dasági helyzet elengedhetetlenül szükségessé teszik, hogy
az eddig kellő figyelembe nem részesített kisebb gazda-
sági ágak művelésére a lakosság figyelmébe fokozottabban
felhívassék és ezzel egyrészt kereseti lehetőség nyújtassék
egyesekeknek, másrészt pedig nagyon sok helyen veszendőbe
menő hulladék révén értékes anyagok termeltessek.

Egy ilyen, eddig kellően nem méltányolt gazda-
sági ág a házinyultenyésztés, amelynek üzése nálunk úgy-
szólván csak csirájában van, míg főképpen Nyugat-Euró-
pában igen fejlett és nemcsak igen nagy értékeket termel,
hanem a házinyul husa fontos népelelméleti cikk is.

A házinyultenyésztés felkarolása a legszegényebb nép-
rétegek felsegítségét van hivatva szolgálni, mert kis befek-
tetést igényel és könnyen elsajátítható hozzáértéssel, igen
kedvező eredményeket lehet elérni. A házinyultenyésztés
nagyobb arányú felkarolása fontos szociális érdek is, mert
minimális anyagi áldozattal biztosíthatja a nélkülözhető család-

dok husszükségletét. Ezenkívül a gerezna is értéket kép-
visel.

Mivel kívánatosnak tartom, hogy ezen fontos gazda-
sági ágra úgy a tanítók, mint tanulók és azok szülei
figyelmébe felhívassék, de ezenkívül a lakosság minél szé-
lesebb rétegei ezen igen fontos állattenyésztési ággal meg-
ismerkedjenek, felhívom a kir. Tanfelügyelő Urat, utasítsa
a felügyelete alatt álló valamennyi állami és községi
elemi népiskola, gazdasági irányú továbbképző népiskola
és önálló gazdasági népiskola tantestületét, hogy a gazda-
sági tárgyak tanításánál a házinyultenyésztésre különös
gondot fordítsanak és amennyiben megfelelő körülmények
között, kellő anyagi erővel rendelkeznek, törekedjenek a
házinyultenyésztést meghonosítani, hogy a házinyultenyész-
téssel kapcsolatos ismeretek gyakorlatilag is bemutathatók
legyenek.

Tekintettel ezen kérdésnek szociális és népelelméleti
szempontból való igen nagy fontosságára, felhívom a kir.
Tanfelügyelő Urat, hogy az iskolalátogatások alkalmával
ezen rendeletem érvényesítéséről szerezzen meggyőződést.

IX.

Valamennyi Iskolánkülső Népnevelési Bizottságnak.

A házinyultenyésztés elterjesztése tárgyában a kir.
tanfelügyelőkhöz intézett rendeletemet csatoltan megküld-

döm. Tekintettel ennek a kérdésnek igen fontos szociális vonatkozásait, felhívom a Bizottságot, gondoskodjék arról, hogy a népművelődési előadások keretében ezen kérdés méltatásra találjon.

III.

Valamennyi Főtiszt. Egyházi Főhatóságnak.

A háziintézmények elterjesztése tárgyában a kir. tanfelügyelőkhöz intézett rendeletemet van szerencsém csatoltan tisztelettel megküldeni.

Az ügy fontosságára való tekintettel felkérem a Főtiszt. Egyházi Főhatóságot, hogy a szóban levő kérdésben a főhatósága alá tartozó elemi és gazdasági irányú továbbképző népiskolákat illetően megfelelően rendelkezni méltóztassék.

Budapest, 1932. évi október 21-én.

Dr. Hóman Bálint s. k.

Legutóbbi változások státusunkban

Kinevezések, beosztások: A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Ur 50.012/1932.—IX. számú rendeletével dr. Égetőné Zádor Margit, Bodross Ilona, Szijjné Neubauer Mária áll. h. gazdasági szaktanítónőket, Rácz Elemér áll. h. gazdasági szaktanítót, Kissné Grasseli Etel óraadó gazdasági szaktanítót és Andor Ferenc óraadó gazdasági szaktanítót, áll. gazdasági szaktanítót, illetve szaktanítónővé kinevezte, Wéber Ilona, Nagy Ilona és Gyulai Júlia óraadó gazd. szaktanítónőket, valamint Végly József óraadó gazd. szaktanítót pedig áll. h. gazdasági szaktanítói minőségben alkalmazta.

Athelyezések, megbízások: A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Ur 49.525/1932. számú rendeletével Fábian Miklós áll. gazd. szakt-t Makóról a hatvani, Ruber Katalin áll. gazd. szakt-t Gicről a tóvárosi, Oross Anna áll.

gazd. szakt-t Tóvárosról a debreceni I. számú, Dégai Emma áll. gazd. szakt-t Tiszaföldvállról a mezőturi, Pozsár Júlia áll. gazd. szakt-t, Turkevéről a ceglédi, Kovács Ilona óraadó gazd. szakt-t Fegyvernekől a tiszaföldvári, Czece László óraadó gazd. szakt-t Ceglédre a berettyóújfalui, Sembery Imre áll. gazd. szakt-t Nagybjomról a makói, Végly József h. gazd. szakt-t Berettyóújfaluból a mezőberényi, Nagy Lenke óraadó gazd. szakt-t Mezőtúrról a turkevei, Kuptics Anna óraadó gazd. szakt-t Kunszentmártonból a kiskunhalasi, Nagy Aranka h. gazd. szakt-t Kiskunhalasról a fegyverneki és Z. Szabó László óraadó gazd. szakt-t Mezőberényből a kunszentmártoni önálló gazdasági iskolához helyezte át, illetve osztotta be szolgálatára. 50.192/1932.—IX. számú rendeletével Pápayné Fekete Júlia áll. gazd. szakt-t a debreceni II. sz. gazd. népiskolától, az I-ső számú népiskolához helyezte át. 50.278/1932.—IX. számú rendelettel Lévy Irén áll. gazd. szakt-t a debreceni I. sz. önálló gazdasági népiskolától a II. sz. iskolához helyezte át, 50.674/1932.—IX. sz. rendelettel Dr. Horváthné Kovács Flóra áll. gazd. szakt-t Kiskunfélegyházáról a derecskei, 50.956/1932.—IX. számú rendelettel Németh Béla gazd. isk. igazgatót Székesfehérvárról a jászladányi, Tuboly Jenő gazd. isk. igazgatót Jászladányból a székesfehérvári, 50.787/1932.—IX. sz. rendelettel Bors Ignác gazd. szakt-t Székesfehérvárról a szeged-röszkei önálló gazdasági népiskolához helyezte át, végül 50.958/1932.—V./a. 2. számú rendelettel Rácz Frigyes Ottó áll. gazd. szakt-t Monorról a mosoni önálló gazdasági népiskolához áthelyezte, egyben Tuboly Jenőt a székesfehérvári, Németh Bélát a jászladányi, Rácz Frigyes Ottót a mosoni önálló gazdasági népiskolák igazgatói teendőinek ellátásával bízta meg.

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter 49.376/1932.—IX-1. számú rendeletével Györfy Géza — lapunk felelős szerkesztőjét — az Országos Szakoktatási Tanács tagjává ki-nevezte.

H I R E K

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumban történt legutóbbi átcsoportosítások után a mezőgazdasági szakiskolákkal együtt a V. a. 2. ügyosztályba osztattunk be. Disponens államtitkárunk: *Dr. Szily Kálmán* államtitkár, ügyosztályfőnökünk: *Dr. Greszler Jenő* miniszteri tanácsos, h. ügyosztályfőnökünk: *Dr. Damjanovics Lajos* miniszteri o. tanácsos. Az osztályban mint személyi referens: *Dr. Kreitt Géza* min. s. titkár, gyakorlati ügyek referense: *Kölcseyi Kálmán* kertészeti főiskolai tanár, kir. tanfelügyelő, szakfelügyelő: *Géher Lajos*, szakreferens: *Belle Lajos* működnek.

Új vezetőségünket őszinte ragaszkodással és meleg szeretettel köszöntjük, tökéletesen átérzük azt a nehéz helyzetet, amelyben a mostani gazdasági viszonyok közepette működnek, épen azért sokat nem kérünk. Meg vagyunk győződve arról, hogy népünk mezőgazdasági oktatásának nagy jelentőségét, épen a jövő nagy Magyarország felépítése szempontjából annyira jelentősnek tartják, hogy ezzel kapcsolatban az adott körülmények között ügyünket méltóképen támogatják.

A szerkesztőség.

Dr. Csicsák György debreceni orvos és *Szomolányi Mária* kolleganónk a pesti piaristák kápolnájában esküdtek egymásnak örök hűségét.

Coriary István m. kir. honvéd tüzérszázados és *Oross Anna*, Sarolta okl. polg. isk. tanárnő, kártársnőnk, Budapesten kötöttek házasságot.

Mindkét házassághoz jóleső érzéssel gratulálunk és kívánjuk, hogy boldogságuk nagyon sokáig tartson.

Főpénztáros kimutatása

1933. január 1-től február 10-ig bezárólag tagdíjat fizettek: dr. Bencsikné- Csukás Margit 10.00, Bedross Ilona 15.00, Bölönié- Kaszap Piroska 5.00, Brenner József 9.10, Brennerné- Gebe Ilona 9.10, Brózik Dezső 20.00, Benke Ferenc 2.70, Czákó József 15.00, v. Csapóné- Wagren Paula 5.00, Csajda Ferenc 4.00, Döme Sándor 10.00, v. Faragóné- Cseresznyés Ilona 3.00, Farkas Gyula (pártoló) 6.00, v. Gyutay István 8.34, Horváthné- Major Irén 10.10, Helyes Erzsébet 3.00, Holvayné- Schmotzer Margit 15.10, Kádár Kálmán 5.00, Kóczyáné- Bachó Anna 13.80, Károlyi László 17.880, Király Ferenc 15.00, Katics Mária 5.00, Kiss Anna 15.10, Lehoczky Magdolna 3.00, Medveczkyné- Szabó Ilona 17.50, Moncsák Etel 15.10, Matós István 3.00, v. Mártha Gábor 5.00, v. Márháné- Paulich Irma 5.00, Molnár Sándor 5.00, Márton Lajos 5.00, K. Molnár Jenő 6.00, Nagy Sándor 4.00, Obingerné- Czirmes Irén 10.10, v. Pajor

Gyula 5.00, Pataky Sándor 15.10, Pataky Ferenc 5.00, Porkoláb József 15.10, Pásztory Ferenc 3.00, Sebők Károly 6.00, Sebők Krisztina 6.00, Sebők Sándor 6.00, Sembery Imre 15.10, dr. Sólárné- Mészáros Matild 5.00, Simó Anna 5.00, Török Béla (pártoló) 6.00, Szurmó Gizella 5.00, Westsik Gyula 5.00, Vass János 15.00, Rácz Elemér 7.50, Riedlmayer János 15.10, Vargha Edit 6.00, Várady Katalin 15.10, Kárpáthy Piroška 3.00, Horváthné- Major Irén 15.10 P.

Tagsági díjait és üdülőházi tartozásait az 1933. évi június 30-ig teljesen kiegyenlítették: Bedross Ilona, Brenner József, Brennerné- Gebe Ilona, Brózik Dezső, Farkas Gyula (pártoló), Holvayné- Schmotzer Margit, Károlyi László, Király Ferenc, Kiss Anna Géher Lajos, Moncsák Etel, Mihalik Kálmán, Porkoláb József, Pásztory Ferenc, Schill János, Sembery Imre, Rácz Elemér, Pataky Sándor, Török Béla (pártoló), Vranay Kálmán, Vass János, Várady Katalin, Györfy Géza és Horváthné- Major Irén.

Üdülőházberevezési hozzájárulásukat teljesen kifizették: Balogh Mária, Belléné- Nágele Anna, Boross Mihály, dr. Bencsikné- Csukás M., Bernády Margit, Bernecker Béla, Brenner József, Brennerné- Gebe Ilona, Brózik Dezső, Buday Gusztáv, Czákó József, dr. Fodorné- Csanády Kata, Döme Sándor, Farkas Gyula, Fábrián J. Miklós, Ferenc József, Gaál Teréz Géher Lajos, Györfy Géza, v. Gutay István, Haraszthy József, Helyes Erzsébet, Helyes Pál, Holvayné- Schmotzer Margit, Horváthné- Major Irén, Juhász Ilona, Katrics Mária, Károlyi László, Kárpáthy Piroška, Király Ferenc, Kiss Anna, dr. Topálné- Koblenc Teréz, Kóczyáné- Bachó Anna, Kurdy Sándor, Lehoczy Magdolna, Lévy Irén, Mayherr Mária, v. Mártha Gábor, v. Mártháné- Paulich Irma, Mezey Imre, Mihalik József, Mihalik Kálmán, Molnár Sándor, Moncsák Etel, Németh Béla, Obingerné- Cirmes Irén, Paár Miklós, Paárné- Fazekas Piroška, Padala Jolán, v. Pajor Gyula, Pataky Sándor, Pigniczky Ferenc, Pirosné- Uzony Mária, Porkoláb József, Rácz Frigyes Ottó, Riedlmayer János, Sembery Imre, Schill János, Szurmó Gizella, Török Béla (pártoló) v. Vadnay Károly, Vass János, Várady Katalin, Vranay Kálmán, Simó Anna. — A befizetések nyugtázását a jövőben folytatjuk.

Felhívás

Folyó évi Országos tenyészállatkiállítás és vásár március hó 23-27-ig tartatik meg. Amidőn felhívjuk az iskolák figyelmét erre, a régi nívónk érdekében kérjük, hogy azon minél nagyobb számmal résztvenni szíveskedjenek. Különösen a baromfi tér- és száll-díja oly csekély összeget - 6-7 pengőt - kíván, hogy azon minden iskola részt vehet egy pár állattal. Baromfiak bejelentése március 1-ig nem késő.

Akik háziipari termékekkel óhajtanak résztvenni, szándékukat és a tárgyakat azonnal jelentsék be a szerkesztőségnek. A háziipari pavilonban szerkesztőségünknek sikerül erre a célra egy megfelelő fülkét díjmentesen kieszközölni. Így csupán csak a kevés szállítási költség terheli az iskolákat.

A továbbképző népiskolák új tanterve

Az elemi iskola új tanterve alapján az elemi iskolai oktatás eredményét csak úgy lehet megőrizni és az életre értékesé tenni, ha a népoktatás másik tagozatának, a továbbképző népiskoláknak is megfelelő munkatervük lesz. Ez készítette a V. K. minisztériumot arra, hogy a változott viszonyokhoz s a reális élethez alkalmazkodó fenti iskola típusnak tantervét a legilletékesebb szervével az Orsz. Közoktatási Tanácsal elkészíttesse. Nevezett Tanács az alapvető munkák előkészítésével Schill Jánost, orsz. egyesületünk elnökét bízta meg. Elnökünk a megbízás értelmében Brózik Dezső berettyóújfalui gazd. isk. igazgató kollégánk közreműködésével készítette el a továbbképző népiskolák tantervi javaslatát és azt a szükséges útmutatásokkal és utasításokkal is ellátta. Ezen tervezet röviden fenti tanács elé kerül és elbírálása után rendeltetési útjára lesz bocsátva.

Hiszünk, hogy a továbbképző népiskolákat közelebről érdeklő eme fontos kérdésre a közel jövőben részletesebb közléssel térhetünk vissza.

SZERKESZTŐI TANÁCSADÓ

Többeknek. A lap anyagi ügyeit illető ügyekben kérem minden esetben a *Kiadóhivatalhoz* fordulni, *Turkeve*, önálló gazdasági iskola. A szerkesztőséghez kizárólag a lap szellemi része tartozik.

Akik a papírról interjúváltak. A látszat csal, ez esetben is, mert aki még ennél is olcsóbb papíron tudja a lapot megjelentetni, tényleg csal.

Lapunk technikai okokból, sajnos 1932. év szeptembertől mostanáig nem jelenhetett meg. Országos Egyesületünk elnöksége azonban az okokat szerencsésen elhárította és ezentúl lapunk rendszeresen fog megjelenni.

Tévesen informált. Ne hallgasson senkire ifjú barátom, küldje csak be szorgalmasan dolgozatait, még eddig senki munkáját nem kritizáltuk le, ellenkezőleg készséggel segítünk rajta, hogy azokat leközölhessük.

»Centrum» Kiadóvállalat Rt. IX., Köztelek u. 1.

Türelmetlenkedőknek. A tagsági díjat már a decemberi gyűlés 15 pengőre szállította le. Amennyiben hátralékos tartozások (cca. 3000 P) szorgalmasan fizettetnek be, reményünk van arra, hogy f. évi július hó folyamán újabb tagságdíj leszállításban lesz részesünk.

Erdeklődőknek. A gazdasági kiállítás nem tartozik szorosán a tanügyhöz. Az iskola gazdasági termékei- és termékeinek értékesítését illetőleg reklám célt szolgál, tehát erre a gazdaság jövedelméből kell áldozatot hozni. Ne várjunk mindenre államségélyt. A magángazdaságok is bekalkulálják a terményárakba a kiállítás költségeit, az iskolának ebben is jó példával kell előljárnia. A múlt években rendezett államségélyes kiállításokkal az utat, módot kidolgoztuk, a jártuton az iskoláknak önállóan kell tovább haladniuk.

Nyomdaigazgató: Bornemisza Gábor.